

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Hegyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Égész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-tér, Hárta-ház,
hová a kérésatok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Az abszolutizmus felé.

A szövetkezett pártok és a függetlenségi pártnak is érdemes elnöke: Kossuth Ferenc betegen fekszik a lakásán; régi csúszos baja szögezi az ágyhoz és sokat szenved. Örömteli percei betegségeknek talán csak azok, melyekben egy-egy táviratot kap arról, hogy Kolozsvármegye az installálást a főispánhoz való záptojás és székdobálással ünnepelte meg, Kolozsvár városnál nem is történt meg az installálás, Kassán elrendelték a főispáni lakosztály ajtajának elfalazását, vagy hogy — ami a legenyhébb — Aradon bizalmatlansági nyilatkozatok és szavazat előzte meg a főispánbeiktatást.

Visszont Fejérváry Géza báróról hirtelték ugyan szintén, hogy ő is beteg; de az öreg generális katonás rövidséggel cáfolt rá erre a hirtelésre, kijelentvén, hogy egészséges, mint a makk, áll a helyén sziklaszilárdan és — folytatja a játszmát. Ötöt viszont bizonyosan az deríti fel nehéz kormányzati gondjaiban egy-egy percre, hogy olvassa az igazságügyminiszternek az ügyészséghez intézett rendeletét, vagy annak a híret, hogy Kolozsvárott a királyi ügyész tényleg bűnvádi pert akasztott egy székdobáló megyebizottsági tag nyakába.

Öröme van tehát a szövetkezett pártok vezérének a betegségében, szenvedései középtett és a kormányelnöknek, egészségében, kormányzati gondoktól pihenőül és így öket ketten egyformán zárják le a számdásukat, a maguk személyét illetőleg. És ha mind a hatvanhárom vármegye kiadja a főispánját, ez hatvanháromszorosra fokozhatja az egyiknek, ha ebből hatvanhárom bűnpör kerekedik, ez ugyanennyire fokozhatja a másiknak az örömet; — ezt könnyű kiszámítani. Nehezebb azonban az egyiknek a maga lelkiismeretével számonkérésüket tartani a részben, hogy vajjon csakugyan örvendetes jelenség, az ország javára szolgáló tünet-e az, ha nem a kormány, hanem a király által kinevezett főispánokat akár záptojással, akár székekkel dobálják meg, vagy ajtókat falaznak be előlük; s a másiknak ugyancsak a lelkiismeret kisbírájával szemben igazolnia azt, hogy vajjon csakugyan hiszi-e, hogy a szenvedélyeknek ilyen lázas kitérésai útján sikerülnie fog parlamentarissá átalakítania a kormányt és megtalálni a békés kiegyenlítés szálait az egymással ma

szemben álló államhatalmi tényezők között?

Mert ha a józan mérlegelés minden érzése ki nem veszett még belőlük, azt bölcsen kell akkor tudniuk, hogy egy ilyen harcban, melyben két olyan tényező áll egymással szemben, mint az önkormányzat és az államhatalom: ezek bármelyike legyen is a legyőzött, abban a legyőzöttnben maga a nemzet veszt el egyik főerősségét.

Hogy ez így van: ez kétségbejöttön szomorú tény ugyan; de a helyzetet jobbra nem, sőt rosszabbra fordítja és végzetesen sodor bennünket az abszolutizmus felé.

És ezzel szemben a kormány hiába hivatkozik arra, hogy az ő álláspontja törvényes. Igaza lehet ebben százszor és ezerszer, de a közvélemény elene van és elítéli minden igaza dacára is. A közvéleménnyel találja tehát magát szemben, amelyet — ellene küzd — harccal a maga pártjára nem hódíthat.

Hogy ezt a közvéleményt maga felé hajlítani igyekszik: ehhez a kormány él úgy joga van, mint bárki másnak. Joggal hiheti, hogy a közvéleményt a szövetkezett pártok, a maguk szenvedélyt felkorbácsoló lazításával rossz irányba terelték és ha azt a helyes nyomra tudja visszavezetni: kétségtelenül nagy érdemet szerez ezzel magának. Ez irányban kísérletet tennie tehát jogos is volt, érdemes is volt. És azt is értjük, hogy erre irányuló első lépése: új programjának publikálása volt.

Hihette azt, hogy ez a program gondolkozóba ejti a tömegeket. Hihette azt is, hogy erélyes, határozott fellépéssel lebírja a szövetkezettek ellenszegülését. — Ma azonban el kell már jutnia ahhoz a belátáshoz, hogy programja nem hódított, erélyes fellépése pedig szinte az örületig, az anarchiáig fokozta a kedélyek forrongását ott, ahol alkalmazta. Ha ebben az irányban tovább folyik a harc, melyben az államhatalom minden rendelkezésére álló eszközzel kényszerül érvényt szerezni a maga akaratának: akkor ez már csak formájában fog különbözni az abszolutizmustól, de lényegében egy és ugyanaz.

Mikor a megye élére a király által kinevezett főispánt megyefőnöknek kiáltják ki; mikor a megyék tisztikara abban versenyez egymással, hogy melyik a hazafiasabb közülük, a főispánnal és a kormánnyal szemben való kötelesség nemteljesítésben; mikor a

jóléti, vagy mondjuk: alkotmányvédő bizottságok szabják meg a törvényhatóságok állásfoglalását; mikor mindez nap-napra ismétlődik és mikor ezzel szemben az ügyészségek munkába fogva, bűnperbe fogják a törvényes rend ellen — fanatizmusukban — vétőket; mikor a belügyminiszter tisztviselőket függeszt fel és csap el állásukból; mikor a kormány akár egy, akár több törvényhatóságnak működését a maga egészében felfüggeszteni kénytelen és amit venni akar a vármegyén, azt végrehajtani kényszerül: híjába mondjuk azt egyfelől alkotmányvédelemnek, másfelől meg a jogtalanságok megtorlásának és az állami rend védelmének. Mert az elfogulatlanul ítélők szemében épp úgy anarchia az egyik, mint ahogy a felszinen itélő tömeg, a másikban, annak külső formáját tekintve, mi különbséget sem lát a régi komiszárius-idők abszolutizmusától.

Mi jó háramlik az országra akár az anarchiából, akár a kormányhatalom illetén érvényesülésének kísérleteiből?

E fölött gondolkozzanak úgy a szövetkezett pártok vezérei, mint a kormányhatalom kezelői. Gondolkozzanak ezek fölött ne a szenvedély lázállapotában, hanem higgadt, érett megfontoltsággal, ne pártállásuk szemüvegén át nézve a pusztító eseményeket, hanem tisztán az ország, a nemzet, a nép érdekét és jólétét véve figyelembe.

Ha ily cselekszenek, akkor le kell szükségképpen zárniuk minkét részen az aktákat a közelmúlt napok sivár, minden jót leromboló eseményei és meddő kísérletei mögött. Ha ily cselekszenek, el kell jutniuk annak a belátáshoz, hogy meg kell végre kimélniük ezt a szerencsétlen országot innen is, túlhan is a közviszonyok további züllesztőt.

A szövetkezett pártoknak be kell akkor látniuk, hogy a pártpolitikai célok fölibe helyezendő az ország általános érdeke és jóléte; a kormánynak be kell látnia, hogy az út, melyen elindult, nem vezet el a maga elé tüzött célhoz, mely szintén nem lehet ellenletben az ország egyetemes érdekével és mind a kettőnek együttesen be kell látnia azt, hogy amit akár a kolozsvári székdobálásban, akár a kolozsvári ügyészi beavatkozásban öök diadálnak vélnék, voltaképpen nem az, hanem elhajlás az anarchia és az abszolutizmus felé. Megértik ekkor, hogy az egyik épp olyan országos veszedelem, mint a másik. Megértik, hogy a kormánynak vissza kell térnie első küldetése eredeti kiindulópontjához, mely

az volt, hogy a korona és a többségi pártok közt megegyezést hozzon létre; a szövöttek pártoknak pedig szintén csak egy lehet a feladata: az, hogy a helyzettel számot vetve, az általános jólét érdekében tényleg összeegyezteli a maga álláspontját a koronával.

Lelkiismeretünk nyugodt, mert tisztá a részben, hogy mi senkivel szemben, semmi irányban lekötve nem vagyunk, pártokat nem szolgálunk. De épp ezért tisztán, elfogulatlanul is tekintjük át a helyzetet és ezért látjuk, hogy más útja a becsületes, közhasznóra való kibontakozásnak nincsen. Aki ezt más úton keresi, az egyfelől anarchiába, de ennek következményeképpen másfelől abszolutizmusba is sodorja az országot.

Városi közgyűlés.

Végezhetetlen közgyűlése nyílt meg f. hó 6-án Szentés város képviselő testületének. A város jövő évi költségvetését tárgyalják a városatyák. Kell, hogy az ilyen költségvetés minden egyes tételét szigorú gondossággal mérlegeljék, de nekünk az az impresszió, hogy míg a múltban, a demagogia fénykorában abba a végletbe esett ugyanez a mai összetételű képviselőtestület, hogy vakon fogadta el a legképtelenebb költségvetési tetteket is, akkori vezérének szüverén hatalmi szavára, a közérdek elcsúszása, addig ma egy másik tulajdonosok a városatyák; abba nevezetesen, hogy egymást túlléptetni akarják a közkiadások letörésében, tekintet nélkül arra, hogy ez a költségvetés realitásának rovására esik és könnyen vezethet az így leszállítandó pótdózsózálekek illuzióriusá tételéhez, ami szükségképpen maga után fogna vonni 1906-ban egy vagy több pótköltségvetés évközben megállapításának a kényszerűségét.

A szélsőségekre való hajlás semmielő népszerűség-hajhasz szemponjtól sem egészen tünet; de célját is tévesíti. Mert erőművi úton leszorítva a pótdózsózáleket a mértéken túl is, ideig-óráig lehet ezzel a népszerűség verőfényében sűtkézni. De az erkölcsi kijárat azonnal beáll, ahogy csak egy csipetnyi pótköltségvetés megállapításának és ezzel a további pótdózsózálekek szükségére évközben bekövetkezik és egy nem vart újabb terhet zúdít az adózók nyakába.

Mi akkor is a takarékoság hirdetői, sőt követői voltunk, mikor a takarékoskodás szenvedélyében ma egymásra litaálóknak a legképtelenebb pazarlás is jó volt, azt is vakon megszavazták, ha ezt a parterdek rájuk parancsolta; nem is kifogásoljuk tehát ma sem, sőt kívánjuk a városi háztartásban a takarékosagot; de mindez módjával, a maga helyén és idején kell tenni, ha a köz javat igazán kívánjuk szolgálalni.

Ennyi csupán az észrevételünk a többséddől költségvetés tárgyalására; amivel rá is terhetünk közgyűlési tudósításunkra.

Előzők: Mátéffy Ferenc dr. polgármester a közgyűlést megnyitván, miután az előző gyűlés jegyzőkönyvét felolvastattnak vették, előterjeszti, hogy Varga József és dr. Ecséri Lajos képviselők interpellációt jelentettek be.

Varga József az iránt interpellál, hogy az e végből felkért kertészeti bizottság megatotta-e a vizsgálatot a belső kert kezelése körül és ha igen: mi lett ennek a vizsgálatnak az eredménye?

Előző polgármester erre azt feleli, hogy a bizottság a vizsgálatot júniusban

tartotta meg, az iratok erről szeptemberben terjesztettek be hozzá, ő ezek alapján a vizsgálatot megindította annak a kiderítésére, kit terhel a felelősség a kert elhanyagoltsáért. Amíg ezt a vizsgálatot be nem fejezi; sem a kertessel, sem massal szemben el nem járhat. Jelenti egyúttal, hogy a kertészeti bizottság, valószínűleg érkevénykedésből, e miatt a maga egészében lemondott; de ő erről nem tehet, mert kihallgatatlanul senki fölött paicat nem törhet és a várost porék ki nem teheti.

Szőke István, mint kertészeti biztag vajolja a belső kert sivar kését és oda nyilatkozik, hogy a bizottság tényleg azért mondott le, mert bár a vizsgálat eredményét bejelentette, abban eddig érdemleges intézkedés nem történt.

Szedő János helyesli a polgármester választát, aki egészen korrektnak jart el. A bizottságok csak véleményező testületek, jelentésük alapján tényleg nem lehet még senkit sem elitni és ezen nem is kell érekenykedni. Epp ezért, mikor a polgármesteri választ tudomásul veszi, egyúttal indítványozza, hogy a kertészeti bizottság lemondása visszavonására kérjék fel. — A közgyűlés erre a polgármester választát tudomásul veszi.

Ecséri Lajos dr. az iránt szólal fel, hogy az oroshaza-szentés-csongrádi — most épülő — vasút-szentés-oroshazi vonalszakasza vagy 10 megállóhelyet létesítettek, a szentes-csongrádi pedig egyet se, holott itt is szükség volna 1—2 megállóhelyre. A polgármester válaszában tudomásul vételével a közgyűlés utasította a tanácsot, hogy a hétközi szőlőknél és a Tisza parton létesítendő egy-egy megállóhely érdekében a minisztériumnal tegyék meg a szükséges lépéseket.

Rátérve a napirendre, felolvastak Banffy Dező baró köszönő levelét, melyet éljenzéssel fogadtak és annak a jegyzőkönyvbe egész szövegében való beiktatását határozták el. Ezután hozzáfogtak a költségvetés tárgyalásához, amiben az első napon, bár délutáni egy óráig tartott a gyűlés, csak az elbocsátott végrehajtók kegydíj-kérvényének elintézéséig jutottak el.

A költségvetés tárgyalásán az első felszólalás a holt medrek halászatából várható jövedelm tételénél esett annak ötletéből, hogy e tétellel kapcsolatosan a haztartási szakosztály a Kurca medrenek élővízzel ellátását sürgette. Szedő János szóialt fel e tételről, hangsúlyozta, hogy a városnak jogos követelése az armentesítő tursulaton az, hogy a felső Kurcazilipet is kiépítse és ezzel a Kurca medrét ismét élővíz medrre tegye s erre való tekintettel kérte is a polgármestert és a tanácsot, hogy a város erre vonatkozó jogos kívánságának mielőbbi teljesítését ne taradjon belet, a tursulatlal szorgalmazni.

A polgármester felvilágosítása után, hogy tudvala a Kurca vizének állandó fel-frissítését célzó műszaki tervék a tursulatlal már munkában vannak, a közgyűlés a tétel és a szakosztályi javaslatot elfogadta.

Az ingatlanoknál várható jövedelmek 7-ik tételzámánál, Varga József és Banfalvi Lajos felszólalásai alapján, 4000 koronával emelték a várható jövedelmet, miután az alsó csordajárasból mivelésre kihatított földek után ennyivel több haszonbér éretett tényleg el.

A bevételi címenek csak a téglázatlal szóialt még föl Szedő János, akinek indítványára utasították a tanácsot, hogy a városi téglatelep megfelelő hasznosítására mielőbbi javaslatot tegyen.

Végül, a rendkívüli és átfutó bevételek mezőri tételénél határozták el, Varga József felszólalására, hogy annak három negyed-része ezutánra az összes egyenes állami adókat és csak egy negyed-része illesse pusztán a földadót.

Rátérve a kiadási tételre, rendkívül hosszú, szinte elkeseredett vita folyt a napidíjasoknak előírnyított 2080 koronas tétel fölött. Fabian Tóth István ugyanis kijelentette, hogy ezen a címen nem szabad egy fillér kiadást sem elfogadni. Ezen azután beszéltek: Papp László főszámvevő, Aradi Kálmán főkapitány, Bugyi Antal főjegyző,

aki számszerű adatokkal is szolgált arról, mi megtakarítást jelent a városra nézve, ha a tételt változatlanul elfogadják. Fabian Tóth István erre kegyelmesebb lett valamivel, engedett a mezev állás pontjából és meghagyta napidíjakra 910 korona kiadást a költségvetésben.

A kegydíjak tételle ismét megnyitotta a vita zsilipjeit. Ezzel kapcsolatban tárgyalta ugyan az elbocsátott adóvégrehajtók kérvényét, amelylyel szintén Fabian Tóth István bant el kegyetlenül, kijelentve, hogy azok az aggastyanok még tovább is szolgaltak volna, ha nem iektették őket s ha elbocsátottak, — ő nem ismer igralmat és nem szavaz meg a részükre egy fillér kegydíjat sem. Ezzel szemben a tanács javaslata az volt, hogy 400—400 korona évi kegydíjat szavazzon meg az aggastyanoknak a közgyűlés.

Az ellenindítványtevő beszédéből kiáradó, igralom nélküli való hűdséget jótékonyan váltotta fel Szedő János beszédének emberies, meleg tónusa, aki rámutatott arra, hogy a városnő méltatlan dolog volna, koldusbotot nyomni a szolgálatában elaggodtak és elerőtlenedettek kezébe és aki a tanácsi javaslatot partolta.

Simon Eduard közvetítő indítványt tett, hogy évi 300 korona kegydíjat adjanak az elbocsátottaknak, míg Galfy Sándor nyomósan érvelve azzal is, hogy a végrehajtók bususan bekerestek a városnak annál sokkal többet, mint amit ma remélhetnek, a tanács javaslatát partolja.

Fabian Tóth István nem enged. Viszlatér a befektetők elméletéhez, amiből szerinte az következik, hogy — miután nem a közgyűlés bocsátotta el a — még szolgálatképes végrehajtókat, hat kártalanítsa őket az, aki elbocsátotta; — amivel kemény polgármesteri rendreutasítást von magára.

Tasnády Antal dr. a tanács javaslatát fogadja el, úgy azonban, hogy a megszavazandó kegydíj megfelelő részének fedezését kérjék a pénzügyminisztériótól, miután a végrehajtók az állami adók behajtásában is faradoztak.

Banfalvi Lajos ez utóbbi indítványhoz készségesen hozzájárult, mert a kérelem jogos lesz; de csak úgy, hogy annak teljesítésétől függetlenül, az elbocsátott végrehajtók már újkor a kegydíj élvezetében lépjenek. A város részéről annál inkább kéri ez indítvány elfogadását, mert ha kegydíjat nem ad a város elagott embereink, akkor azokat a szegényemenedékhabba kényszeríti be, ami nem kerül kevesebbe és a mellett szegénye is volna a városnak.

Csúcs Lajos szintén a kegydíj megszavazása mellett van.

Végül, miután Simon Eduard a maga közvetítő indítványát visszavonta, a közgyűlés Tasnády Antal dr. indítványát fogadta el azzal, hogy az elbocsátottak január 1-én a 400—400 korona évi kegydíj élvezetében lépnek.

Déltan 1 óra volt e határozat kihirdetésekor és a közgyűlést így másnap délcéltől 9-ig elhalasztották.

Második nap.

A másnap délcéltől 9 órakor megnyíló folytatlagos közgyűlés sem fejezte be a költségvetés tárgyalását.

Mindjárt a sorra következett első tételnél, az irodai költségéknél vita indult meg, melynek eredményeképp a tételt 1000 koronával leszállították és kimondták, hogy a tisztviselőknak ezután nem jár ki az évi bicska.

A napidíjak ezután következett tételnél Fabian Tóth István 500 koronányi redukálást indítványozott, míg Fusti Molnár Lajos e címen mindössze is csak 1000 koronát akart meghagyni.

Hozzászóialtak még a tételhez: Papp László, Banfalvi Lajos, Galfy Sándor, majd ismételtén Fusti Molnár Lajos, aki kemény elnöki rendreutasítást provokált maga ellen. Végül a többség a tételből 500 koronát törölt.

A rendőri és köztisztasági kiadások ezután sorra kerülő tételnél, Szedő János

felszólására utasított a mérnök, hogy a fódott csatornák célszerű megváltoztatására tervet készítsen és a Kossuth-utcai lakosokkal indítson tárgyalást az aszfaltjárda kiépítése iránt. Ugyane tetel összegét, László Vilmos dr. főorvos indítványára 600 koronával emelték, ami egy mikroszkóp beszerzésére fog szolgálni.

A fűtési átalányból, V a r g a József felszólására, 400 koronát, majd ugyancsak az ő felszólalása, szintén 400 koronát a polgári leányiskola személyi kiadásai tételénél is törültek, mely utóbbi összeg az előirányzatba iskolaszéki gondnok fizetése címén volt beallítva.

Déli lett, mire a tanügyi kiadások tételével végeztek és így a további tanácskozást ismét elhalasztották másnap délelőtre.

Harmaidik nap.

Mint a megindult hörgögeteg, azoképen nő növekszik a költségelőirányzathoz hozzászólók és a szónoklatok száma. A tárgyalás harmadik napja is elmúlt, de a közgyűlés még nem ért véget. Az elkezeredett spórolási harc minden egyes tételnél újra meg újra kitör és boldog, buszke önzerttel néz önmagán végig az a varosatyja, akinek egy egy indítványával sikerül 1—200 koronát lefaragni a költségvetésből.

A jótékonyági kiadások Erzsébet-alapítványi tételé körül új harc tör ki azon, hogy csakugyan lábbal kell-e hat tiporni a kegyeletet vagy nem? — s alig képes diadala jutni a jobb belátás, mely végre megszavazza a tételt, hogy nem éppen muszáj a varost szegyenbe keverni.

Ugyancsak heves volt a harc a belterületi utak és terek rendezésének tételénél is, melyet aztan végül változatlanul fogadtak el; valamint a csordajárási és kertészeti kiadások tételénél is, mely utóbbinál a háztartási szakosztályi üzemtervezési javaslatat elfogadtak. Delután 1 óraig folyt e napon is a közgyűlés, a nélkül azonban, hogy a tárgysorozattal végezhettek volna.

Ujdonságok

Szentés, 1905. november 9.

— **Megyebizottsági tagok választása.** A szentesi IV-ik és a horgosi választókerületben halálához folytan megüresedett 1—1 megyebizottsági tagsági helyet f. hó 7-én töltötték be választás útján. Szentesen C i e a t r i c s Lajos dr. alispán, Horgoson pedig F e j e r István választották meg. Érdekes a megyebizottsági tagságrt nem is versenyzett C i c a t r i c s Lajos dr. alispán megválasztásának az megokolása, hogy az alkotmányos küzdelemben a belügyminiszter esetleg felfüggeszthetné az állását, ami őt elűzné a megyegyűléseken való részvétel jogától, holott így mint választott megyebizottsági tag az esetben is kivetheti részét az alkotmányos küzdelemből. A magunk részéről, az alispánt ismerve, megvagyunk róla győződve, hogy ő a törvényesség útjáról a passzív rezisztenciában sem fog soha letérni; viszont azt sem hisszük, hogy a belügyminiszter csak úgy derüre-ború: a felfüggeszthetné az állásától minden vármegye alispánját, a melyben a törvényhatóság a passzív rezisztenciát kimondotta, csak azért, mert az illető alispánok a törvényhatósági határozatokat respektálják.

— **A város fogyasztási adóbérlése és a passzív rezisztencia.** Az 1906. évi városi költségvetés tárgyalása során T a s n á d y Antal dr. városi ügyész indítványt tett, hogy tekintettel a megyegyűlésen a passzív rezisztencia tárgyában hozott határozatra, mely szerint a város is eltartott az állami adók bevételezésétől még az esetben is, ha adóját valaki önként akarná befizetni és tekintettel

arra, hogy a kormánynak a törvényhozás semmi költségvetést sem szavazott meg, felhatalmazási törvény híjján pedig az államhatalom semmiféle kincstári követelést sem bevételezhet, ami adótermészetű: mondja ki a közgyűlés, hogy a fogyasztási adók bevételezését is eltiltja. T a s n á d y Antal dr. nak, a logika örök törvényei szerint, indítványa megtételében teljesen igaza van. Vagy: vagy. Vagy szabad az egyik adónemet bevételezni, de akkor lehetetlen, hogy ne legyen szabad a másikat is, vagy nem szabad egyiket sem, ha passzív rezisztálni akarunk. Csakhogy az az általa javasolt passzív rezisztenciális mód nagyon érzékenyen a zsebébe nyúlt volna a városnak, már pedig — az állam zsebére még csak hazafiaszkodunk, de — a magunkéra nem. Ez az oka, hogy a többség az indítványt nem fogadta el.

— **Utólagos anyakönyvezés.** K r i t ó f f y József belügyminiszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, az utólagos anyakönyvezés dolgában. A rendelet szerint, hivatalból való eljárásnak akkor van helye, ha az anyakönyvvezetőnek akár közvetlenül, akár a hatósági felügyelő útján tudomására jut, hogy kerületében az anyakönyvi törvény hatálya lépte óta történt valamely születést, vagy halálesetet az annak bejelentésére kötelezettek, bár az eset megtörténtétől három hónap elmúlt, be nem jelentettek, vagy ha a kerületben az ottani anyakönyvvezető közreműködésével kötött valamely házasság az anyakönyvbe be nem vezetett, vagy a kerületben valamely felhatalmazott anyakönyvvezető, vagy más polgári tisztviselő közreműködésével kötött házasság felől jegyzőkönyv nem vétetett fel. Érdekelt fel őly születéseknek és halálesetnek utólagos bevezetését is kérheti az állami anyakönyvbe, amelyek az anyakönyvi törvény élepelbélte, vagyis 1895. évi október hó 1-je előtt történtek, azonban a telekezeti anyakönyvbe a most jelzett időpontig be nem vezetettek. A fél kérelmére megindítandó eljárás folyamatba tételére az az anyakönyvvezető illetékes, akinek kerületében az anyakönyvzetlenül maradt születés, házasságkötés, vagy haláleset történt, vagy a kinek a kerületében az utóanyakönyvvezető (házasságlek valamelyike) lakik, vagy elhalt. A kérelem akár szóbelileg, akár írásosan terjeszthető elő.

— **Teaestély.** A szentesi jótékony nőegylet vigalmi bizottsága határozatából az egylet ebben a téli évadban is tart családi jellegű teaestélyeket, melyek mar néhány előző téli évadban kellemes alkalmul szolgáltak arra, hogy az egyleti tagok és családtagjaik időközönként összejövén, kedélyes mulatozással töltsék el az estét. Az első ilyen teaestélye a nőegyletnek f. hó 11-én, szombaton este lesz a kaszinó termében és a vendégek szórakoztatására ezen az estélyen közreműködnek: N o v o b á c z k y Margit kisasszony és dr. N a g y S a n d o r, meg dr. C s e r g ő K á r o l y urak. Az estélyen egy korona a belépődíj és nem egyleti tagokat is szívesen lát vendégekül a rendezőség, ha azokat a tagok bármelyike vezeti be.

— **Jubiláló kör.** Az iparosíjak önképzőköre, mint erről már hirt adtunk, e hó folyamán ünnepli meg fennállásának 25 éves jubileumát. A jubileumi ünnepségre szóló meghívót most küldi gzt az önképzőkör vigalmi bizottsága, a részvételi aláírási ivekkel együtt. A kik elnézésből meghívót talan nem kapnának, de arra igényt tartanak, azokat ez úton kéri fel a vigalmi bizottság, hogy bizalommal forduljanak az elnökséghez, mely az akaraton kívül esett tévedést készségesen hozza helyre. Aláírni a társaságokara a kérvényben és a rendezőség bármelyik tagjánál lehet.

— **Házasság.** P i t i Lajos helybeli fiatal gazdálkodó f. hó 11-én lép házasságra P a t a k i Mariska kisasszonnyal. A polgári házasságkötés után, ugyanazon délután 3 órakor adják az egyházi áldást az új házaspár frigyeré a helybeli katolikus templomban.

— **Hangverseny.** Az izraelita jótékony nőegylet nagyszabású, művészi színvonalú hangversenyt készül rendezni, a színházteremben, december másodikán. A hangversenyen való közreműködésre a rendezőségnek eddig F e l h ő Rózsit, a kolozsváriak volt ünnepelt primadonnáját, aki jelenleg a szegedi közönség déledetett kedvence és M a k ő Lajost, a szegedi színház zseniális igazgatóját sikerült megnyernie, aki ma kétségtelenül egyike a legkíválóbb magyar jellemkomikusoknak s akinek Szentesen is előadott K o k l é n monológjaira most is kedvteléssel emlékeznek még nálunk azok, akiknek őt e páratlanul álló művészi tőkelyű apróságokban látták és hallották. A jnevezettek kívül még 1—2 művészi crót akar a rendezőség megnyerni, hogy aztán a műsort véglegesen összeállíthassa és kibocsáthassa; — ami előreláthatóan e hét végéig, vagy legkésőbb a jövő hét elejéig megtörténik.

— **Községi képviselőválasztás Mindszenten.** Mindszent községben folyó hó 4-én volt, az ez évben kilépő választott községi képviselők helyére az új képviselők választása. A választás, mely iránt alig mutatkozott valamelyes érdeklődés, a legnagyobb csendben és rendben folyt le és eredménye a következő: Megválasztattak az I. kerületben G e l s y Péter és B a k s a y József rendes, Nagy György póttagnak, a II. kerületben M i h á l y János és B r a u n Eberhard rendes, Szabó János póttagnak, a III. kerületben G e l s y Péter és Szabó Mihály rendes, P a p p Lajos póttagnak, a IV. kerületben K i s Flórián és G y o v a y Péter rendes, G á l Mihály póttagnak, végre az V. kerületben A m b r u s János és íj, G y o v a y Bernát rendes, K i s Pál Lajos póttagnak.

— **Versirő gyilkos.** G y ó r f i György kisteleki cipészegéd esetét mi is megírtuk pár hónap előtt. Az érzékeny cipészlegény előtte a leányt, akit szeretett, csak azért, mert az nem viszonozta a szerelmét. Az esküdtbíróság a szeptemberi ciklusban tárgyalta a legény bűnpörét, akit 6 évi börtönbüntetéssel sújtottak. A szerelmes legény most szenvedti el ezt a büntetést és szomorú rab-ságában versírásra adta magát. Levelet írt az apjának, meg a bátyjának és mindegyik levélhez egy-egy kis zöngeményt csatolt. Az édesapjának a következő segélykérő vcr-sejt írta:

Négy apám, édes apám,
Édes az én banatom.
Csillagbörtön vasajtaja
Reám zárva vagyon.
Segítsen hat édes apam,
Segítsen a bűnös fiám.

A bátyját pedig így oktalja ki versben:
Szeretetem küldöm
Égyetlen bátyámnak:
Okuj a sorsomon
S ne légy rabja lányom.

A búsongó fiú verseit és leveleit az ügyészéggé készségesen továbbította azokhoz, akiknek megírták.

— **Szabadon bocsátott késelő.** J a n k ő József csanyteleki cigány legényt, aki néhány hét előtt egy névpáni mulatság alkalmával, borközi állapotban, egy asszonnyal késsel életveszélyesen megsebesített s akit ezért letartóztattak és vizsgálati fogságba helyezték, a szegedi törvényszék — ügyészi indítványra — szabad labra helyezte. A cigány legény szabadon bocsátására az szolgáltatót októ, hogy az általa megszurkált asszony állapotában javulás állott be. A vizsgálat azonban ezért tovább folyik, még pedig nem csak J a n k ő, hanem az asszony ellen is, aki ugyancsak szintén több sebet ejtett a cigány legényen.

— A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden, ez évi nov. hó 19-én délelőtt 9 órakor fognak, a Szeged alsóvárosi új vízműtelepen megtartani. A kellően felszerelt pályázati kérvények a m.

* „Antidol” a legjobb gyógyszer: fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen. A szert nem kell bevenni, néhány csepp a tenyéren először öltetve a használati utasítás szerint belekezdve, azonnal megszűnteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jót mond róla. Kérdezze ismerőseit: hogy használta-e már az Antidolt?, amely nagyszerű hatásáért arany éremmel lett kitüntetve. Egy üvegcské ára 1 kor. 20 fill. és 35-ször felhasználható el vele a fejfájását. Kapható: Müller Mór gyógyszerárában Szentesen. (20—2)

Irodalom.

A „Vasárnapi Ujság” november 5-iki száma, mely 26 képpel jelent meg, két régi nevezetes erdélyi főúri kastélyt mutat be Szádeczky Lajos cikkével s 6 képpel. Versek Justh Bélától, Erdélyi Zoltántól és Szabados Edétől közöl, Elbeszélést Krúdy Gyulától „Az utolsó lovagi torna” címmel; ezekhez járulnak szépirodalmi olvasmányul a „Regénytár” közleményei: Szemere György eredeti és Hamlin Gorland angolból fordított regénye (képekkel). További közlemények: a nemrég kinevezett öt püspök arcképe és életrajza, Korányi Frigyes arcképe, „Jókai Tradonáné”, érdekes részlet nagy írónk szabadságharc utáni bujdosásából, tárcacikk a tőzsdéről s a hétről, Andrássy Franciska grófné rozsnói szobra (2 képpel), Szentmiklóssy Zoltán hangulatos képe a halottak napjáról, a kerepesi úti temetőben leleplezett két új művészi sírelméké képe, 3 kép s cikk a fiúmei kivándorlók házaról, kép az Operaház „Maladetta” című új balettjének egy jelenetéről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet Közintézetek s egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb.

Piaci árak.

A következő piaci árakat jegyeztük fel:
 Búza, 7 frt. 80 krtól 8 frt. — kr.-ig.
 Arpa, uj 7 „ 20 „ 7 „ 30 „
 Zab 7 „ 20 „ 7 „ 30 „
 Tengeri órá 7 „ — „ 9 „ 20 „
 Tengeri uj 7 „ 80 „ 7 „ 90 „
 Csöves 5 „ 30 „ 5 „ 50 „
 Heremag 42 „ — „ 46 „ — „
 Szalonna 90 „ — „ — „ 95 „

Hizott sertés 52 frt. — krtól 54 frt. — kr.-ig

Feladószerkesztő: BANFALVI LAJOS.
 Társ szerkesztő: MATEFFY LÁSZLÓ.
 Kiadótulajdonos „Szentes és Vidéke” könyvnyomda

1036 | 1905. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósnak 1902. évi V. 597/385. számú végzése következtében Dr. Ehrenfeld Adolf ügyvéd által képviselt Holtsaer Fülöp budapesti lakos javára Welisch Vilmos szentesi lakos ellen 485 Kor. 99 f. s jár. erejéig 1902. évi apr. hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2010 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: kerékpárok s izraelita templomi székek nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírósnak 1906. évi V. 299/15. számú végzése folytán 485 korona 99 fill. tőkekövetelés, ennek végzésben jelzett napjától járó 6 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltódíj és eddig összesen 126 kor. 19 fill. bíróilag már megállapított költségek erejéig Szentesen végrehajtást szenvedett üzletében s folytatva az izraelita hitközség tanácstermében leendő megtartására 1905. évi november hó 10-ik napjának délelőtti 10 órája határidővel kifizetési

és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglatatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentesen, 1905. évi október hó 25 napján.

Végh Sándor,
 kir. bír. végrehajtó.

Egész éven át nyitva

Felix-gyógyfürdő téli és nyári gyógyhely

NAGYVÁRAD MELLETT.

Gyógyjavallat Csuz (Reuma) és Köszvény ellen I-ső rendű napi ellátás szoba, fűtés, világítás és fürdés

6 koronától feljebb.

Prospektust küld az igazgatóság

Egész éven át nyitva. 10-4

Özv. Polacsek Jakabné

tyúkpiactéri háza, ahol a Tabak-kávéház van, 1906. január 1-től korcsmának kiadó, esetleg előnyös fizetési feltételek mellett eladó. Ertekezni lehet III. t. 145. szám alatt. 6-3

Iroda-áthelyezés!

Ezennel van szerencsém üzletfeleimet és ismerőseimet értesíteni miszerint közel 30 év óta

V. Fürdő-utca 4. szám alatt létezett hirdetési irodám, a ház lebontása folytán, f. é. november hó 1-én

Budapest, V., Mérleg-utca 12. sz. alá

helyeztem át. Kötőnő tisztelettel

Eckstein (Elek) Bernát
 hirdetési irodája

Budapest, V., Mérleg-utca 12. szám.

Telefon 36-24 =

Sárkány S. Bankháza.

Telefon 80—89.

BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 6.

Telefon 80—86.

a magyar kir. szab. Osztálysorsjáték főárúsitója

Sürgőnyozim:
 SÁRKÁNYEK Budapest.

Folyó számla: Pesti magyar kereskedelmi banknál és a magyar királyi postatakarékpénztárnál.

Legmagasabb pénzkölcsönt nyújtok sorsjegyekre és értékpapírokra, bárhol elzalogosított sorsjegyeket saját pénzzel kiváltak és ezekre nagyobb kölcsönt adok; letétjegy, zálogjegy beküldendő. Kedvező feltételek mellett a kölcsön részletekben is visszafizethető.

Budapesti és vidéki kereskedőknek, iparosoknak váltóit leszámítolom és könnyen törleszhető váltó és személyhitelt nyújtok.

Tisztviselők és katonatisztek amortizációs kölcsönt kaphatnak.

Háztulajdonosoknak és földbirtokosoknak

II ik és III-ik helyre való betáblázásra azonnal folyóíthatók.

Semmiféle előleges jutalékot nem kérek, úgyszintén minden levelet, válaszlevegélyt nélkül is, rögtön elintézek.

SÁRKÁNY S. BANKHÁZA, Budapest, VI., Ó-utca 6.

25 év óta törvényszékieleg bejegyzett cég.

Megjegyzés: A XVII-ik sorsjáték I-ső osztályú sorsjegyei már megjelentek és kérem együtt a megrendeléseit, a legjobb és legpontosabb ki- szolgálásról előre biztosítom, minden nyereményt azonnal kifizetek.

A következő szerencse számokat ajánlom, mert ezek nagy nyereménnyel meg nem lettek kisorsolva:

2979	12128	12953	16065	35733	44596
51325	58762	80847	99191	101580	105655

Kivágandó.

Megrendelő-lap.

SÁRKÁNY S. bankháza Budapest, VI., Ó-utca 6.

Megrendelem önöknél a számú egész fél sorsjegyet és ennek árát postautalvánnyal küldöm. negyed nyolczad kérem utánvenni.

Név: U. p.

Lakhely:

A nem kívántat tessék athúzni.